

Epistola lui Pavel către Filipeni

*Sau cum sa traiesti bucuria evangheliei,
in slujire si mărturie*

Epistola lui Pavel către Filipeni

Ghid pentru studiu biblic 2025

Biserica Baptistă Sfânta Treime București

Octavian Baban

Conținut

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI.....	2
GHID PENTRU STUDIU BIBLIC 2025.....	2
PARTEA 1A. INTRODUCERE.....	4
<i>Filipeni: autor și destinatar.....</i>	<i>4</i>
<i>Filipeni: structura scrisorii.....</i>	<i>6</i>
PARTEA 2A: GHID DE STUDIU.....	8
<i>Fil. 1:1-11, Rugăciune pentru iubire frățească matură și slujire.....</i>	<i>8</i>
<i>Fil. 1:12-20, Îndemn la slujire, în mijlocul încercărilor.....</i>	<i>11</i>
<i>Fil. 1:21-30, Nădejdea apostolului și eliberarea din închisoare.....</i>	<i>14</i>
<i>Fil. 2:1-13, Modelul lui Hristos și ascultarea creștinului.....</i>	<i>16</i>
<i>Fil. 2:14-24, Modelul slujirii lui Timotei.....</i>	<i>19</i>
<i>Fil. 2:25-30, Modelul slujirii lui Epafrodit.....</i>	<i>22</i>
<i>Fil. 3:1-14, Mărturia lui Pavel: o alergare nouă, reușită.....</i>	<i>25</i>
<i>Fil. 3:15-21, Mărturia filipenilor: identitatea cerească.....</i>	<i>29</i>
<i>Fil. 4:1-9, Bucuria care vine din slujirea în echipă.....</i>	<i>32</i>
<i>Fil. 4:10-23, Ajutorul frățesc și dărnicia creștină.....</i>	<i>35</i>

Partea 1a. Introducere

Filipeni: autor și destinatar

Epistola către filipeni este cunoscută de timpuriu și a fost citată adesea de autori cum sunt Clement din Roma (cca. 95), Ignațiu (cca. 107), de Hermas (cca. 140), Iustin Martirul (cca. 165), Melito din Sardis (cca. 190), Policarp din Smirna (cf. Policarp, *Epistola către filipeni*, 3.2), Irineu (cca. 200), Clement din Alexandria (cca. 215), Tertullian (cca. 225). Scrisoarea apare, de asemenea, și în canonul lui Marcion (cca. 160) și în canonul Muratori (cca. 200).

Scrisoarea este o comunicare prietenească între Pavel, cel care a înființat Biserica din Filipi (și care scrie ajutat de Timotei), și creștinii din cetatea Filipi, capitala Macedoniei (credincioșii sunt numiți „sfinți în Hristos” și sunt menționați alături de episcopi și diaconi, o descriere interesantă a organizării Bisericilor din secolul întâi).

Filipeni face parte din grupul scrisorilor scrise în închisoare și datarea general acceptată este în anii 61-62, în timp ce Pavel se afla închis la Roma (epistola vorbește despre casa cezarului de două ori: în 1:13 și 4:22). Întemnițarea lui Pavel este evidentă în detaliile autobiografice din 1:12 („lanțurile mele în Hristos”) sau de pasaje de autoevaluare cum sunt 1:20-26, despre posibilitatea de a trăi sau a fi condamnat, ori în 3:5-16, despre viața creștină văzută ca o alergare.

În ce privește destinatarii epistolei, Filipi fusese construită de regele Filip II al Macedoniei (tatăl lui Alexandru Macedon), în 358-357, care i-a dat și numele. Era așezată aproape de mare (aprox. 14 km), într-o zonă fertilă și bogată în minerale, aproape de cunoscutul drum roman numit Via Ignatia. Împăratul roman Octavian Augustus a rezidit cetatea între 63 î.H. – 14 d.H. și i-a dat statutul de colonie romană, dimpreună cu drepturi juridice speciale, de cetățeni romani, și scutiri de taxe (*ius italicum*). El a numit-o *Colonia Iulia August Filippensis*. Se pare că ideea unei cetățenii speciale, pe care o are creștinul în cer, menționată în 1:27

și 3:20, este o aplicație la această cetățenie specială pe care o dobândiseră filipenii de la împăratul roman.

Cetatea era locuită de cetățeni romani, dar și de greci macedoneni, precum și de comercianți evrei, care aveau și o sinagogă în Filipi. Locuitorii o duceau bine economic. Este, astfel, explicabil de ce ei aveau mijloace multe de a-l ajuta pe Pavel și au intervenit cu succes în sprijinirea apostolului. Lucrul acesta se poate observa și din detaliile din Faptele Apostolilor 16:6-40.

În ce privește religia, locuitorii din Filipi se închinau unei mulțimi amestecate de zei traci, romani, greci, precum și celor din Asia și Egipt. Conform Fapte 16, exista și o comunitate de prozeliti (temători de Dumnezeu) care veneau să se închine lângă râu (în adunări în aer liber, sau într-o sinagogă mică ridicată lângă râu). Pe lângă Lidia, vânzătoarea de purpura, și familia ei, se întoarce la credința în Isus și temnicerul cetății Filipi, împreună cu familia sa. Printre alți filipeni cunoscuți în NT sunt Epafrodit, Clement, Syntyche, Evodia (Fil. 2:25; 4:2-3).

Pavel le dă filipenilor vești despre întemnițarea sa și mersul procesului în Roma și îi îndeamnă la o viață sfântă, trăită nobil și curajos pentru Hristos. Sfaturile și încurajările lui Pavel vin în contextul în care comunitatea era încercată de persecuții, suferință și chiar dădea uneori semne de dezbinare. Biserica era atașată de Pavel și îl ajutau în mod constant (Pavel afirmă că nu avea asemenea relații de ajutorare și cu alte Biserici, cf. 4:10-20).

Pavel le transmite îndemnul de a trăi ca cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu – nu doar ca cetățeni harnici și eficienți ai imperiului roman, de a trăi în unitate frățescă și de a urmări valorile cerului. În final, sfaturile de unitate devin foarte precise, de exemplu, atunci când se referă la Syntyche și Eudokia.

Dintr-un motiv sau altul, filipenii aveau nevoie de încurajare și de recunoaștere a meritelor, precu și de îndemn de a face față greutăților. Pavel le arată că este bine să se încreadă în bunătatea și bogăția lui Dumnezeu (cap. 4). Ei erau abordați de iudaizanti legalisti care le cereau să se circumcidă și, de asemeni, erau în primejdie să obosească în viața creștină, să piardă din vedere răsplata veșnică (cap. 3). Aveau nevoie, așadar, de învățătură clară și de maturitate creștină (cap. 2). Ei sunt sfătuiți să își construiască repere clare despre ceea ce este de preț și demn de urmat, și să se

încredă în Dumnezeu că vor fi în stare să își ducă cu bine la sfârșit alergarea credinței.

Filipeni: structura scrisorii

Scrisoarea are o anumită valoare de testament, similară cu 2 Timotei. În 2 Timotei, Pavel nu mai are speranță să fie eliberat, dar în Filipeni, el nădăjduiește acest lucru, și chiar îl primește de la Dumnezeu, și își vizitează prietenii din Filipi. Scrisoarea către filipeni este optimistă în ansamblul ei, și îi îndeamnă pe toți la ascultare, la slujire, la bucurie.

ÎMPĂRȚIRE

Introducerea și finalul sunt clare (2:19-30). Epistola are și câteva secțiuni foarte bine conturate, compacte, cum ar fi imnul hristologic din 2:5-11, notele autobiografice din 3:4-14, mulțumișile prezentate în 4:10-20. Epistola are șapte secțiuni distincte:

- I. *Salutări*, 1:1-2, salutările includ și referințe clare la organizarea Bisericii (episcopi și diaconi). Din saluări se vede clar caracterul mixt, grecesc – evreiesc, al scrisorii.
- II. *Introducere*, 1:3-11,
  - Introducere
  - Rugăciune de mulțumire, 1-6
  - Rugăciune pentru viitor, 1:7-11
  - Rezumat al scrisorii.
- III. *Prezentarea contextului*, 1:12-26
  - Situația procesului lui Pavel la curtea imperială: greutățile favorizează evanghelia.
- IV. *Consilirea creștină principală*, 1:27-3:21
  - Prima sfătuire*, 1:27-2:18
    - A. Îndemn la o viață demnă de cetățenia cerului, 1:27-2:4
    - B. Modelul vieții sfinte este Hristos, 2:5-11
    - A. Modelele lui Timotei și Epafrodit, 2:12-18

A doua sfătuire, 3:1-21

A. Creștinii sunt cei aleși și au adevărata circumcizie, 3:1-3

B. Modelul vieții lui Pavel, 3:4-14, autobiografie.

C. Motivația așteptării revenirii lui Hristos, 3:15-21

V. *Îndemnuri finale, la unitate, 4:1-9*

VI. *Îndemnuri finale la dărnicie, 4:10-20*

VII. *Concluzii, 4:21-23, Salutări, rugăciune.*

Studiul de față folosește o împărțire mai simplă, bazată pe cele patru capitole:

SCURT REZUMAT

În cadrul epistolei se subliniază în mod repetat nevoia de unitate a Bisericii și ideea de model: primul este Hristos și ascultarea sa, apoi al doilea este Pavel, prin dedicare, prin valori, prin evanghelie și sfințenie. De asemenea, și Timotei și Epafrodit apar ca modele implicite și recomandate.

Pavel folosește imagini foarte vii, cu adevărat memorabile: imaginea întrupării lui Hristos ca model pentru noi, imaginea vieții de credință ca o întrecere sportivă cu premiu la sfârșit, imaginea administrativă a slujirii ca succesiune de generozitate și acceptare a generozității, chemarea de a străluci ca luminile în lume, evaluarea meritelor omenești ca gunoi în comparație cu mântuirea lui Hristos etc.

Epistola are mai multe expresii cheie printre care se află: bucurie, unitate, evanghelie, cetățenia (cerească), purtarea vrednică, model - exemplu de urmat, câștig, venirea sau ziua Domnului, lauda Domnului, slujire etc.

Studiul de față privește la epistolă prin intermediul câtorva expresii cheie cum sunt slujitor, evanghelie, bucurie, maturitate, dragoste.

Partea 2a: Ghid de studiu

Fil. 1:1-11, Rugăciune pentru iubire frățească matură și slujire

Pavel era închis la Roma și le scrie prietenilor săi din cetatea Filipi, arătându-le greutățile procesului prin care trecea din cauza evangheliei, dar și nădejdea că era posibil să fie eliberat. Împreună cu el este și Timotei care, de fapt, este și curierul scrisorii. Pavel își aduce aminte de mărturia creștină bună a filipenilor și îi sfătuiește să continue să fie uniți în Domnul și bucuroși de harul Domnului.

Pavel și Timotei se prezintă drept „robi ai lui Hristos”, sau „slujitori”, și aceasta ne indică cum vor ei să fie priviți, și în cele fel se poate descrie misiunea lor – și ei sunt un exemplu pentru noi. „Slujitorii lui Hristos”. Scrisoarea este destinată întregii bisericii: tuturor credincioșilor sfinți din Filipi, împreună cu episcopii și diaconii. Biserica are o structură destul de bine conturată, pentru buna ei funcționare, iar scrisoarea este adresată tuturor. Pavel le adresează o urare obișnuită pentru el, folosită în multe scrisori ale sale (v.3): „har vouă și pace de la Dumnezeu”...

Relația bună a lui Pavel cu creștinii din Filipi și aprecierea lui pentru viața lor creștină, se văd din modul în care își alcătuiește rugăciunea (3-6). Privim la motivele și subiectele rugăciunii sale, precum și la felul în care el se roagă.

1. Mai întâi, rugăciunea lui este **perseverentă și inclusivă**. Întotdeauna când se roagă (în toate rugăciunile), se roagă pentru toți, și se roagă cu toată aducerea-aminte sau cu toate amintirile pe care le are despre ei. Și îi mulțumește cu bucurie lui Dumnezeu pentru acest fel de rugăciune (3-4).

2. Apoi, el se roagă pentru **participarea** lor la evanghelie. Oamenii au partea lor în această privință, conform v. 5. Pavel recunoaște participarea lor la evanghelie, din ziua convertirii lor în prezent. Apoi, se roagă având în vedere lucrarea lui Dumnezeu în această privință, v. 6. Dumnezeu este cel care, cu siguranță îi va ajuta să ducă la bun sfârșit acest drum al credinței, până în ziua venirii din nou a lui Hristos. Dumnezeu a început această lucrare, și El este în stare să o finalizeze. Dumnezeu ne ajută să luăm parte

la evanghelie, în mod crescător, tot mai bine, din ziua pocăinței, până la venirea lui Hristos.

3. Pavel se roagă cu **dragoste** și îi consideră parteneri în unitate deplină, în slujire, deși cu roluri diferite. În Filipeni 1:7-11 Pavel le arată motivul rugăciunii sale fierbinți pentru ei: el îi purta pe toți în inima sa, în toate succesele, precum și în toate încercările prin care trecea. Pe deoparte se gândea la ei, pe de alta îi considera participanți la toate, cel puțin în inima și mintea sa. Așa s-a întâmplat și acum când apăra evanghelia înaintea judecătorilor, și când o confirma sau o întărea cu dovezi și explicații. Pavel îi vedea pe toți părtași cu el în acest măreț har al mărturisirii evangheliei. Pavel era în prima linie, iar ei, rodul evangheliei predicate de Pavel, îl susțineau ca frați și ca dovezi ale vindecării și mântuirii aduse de evanghelie (v. 7). Când creștinii sunt uniți în dragoste frățească, ei sunt ca unul, și în încercări și în biruințe și succese.

De aceea, Pavel le mărturisește dragostea sa deplină, în Hristos (v. 8) și recunoaște că și ei aveau o dragoste aleasă pentru el (v. 9-11). Această dragoste începe prin lucrarea Duhului Sfânt, și dezvoltă anumite calități, la care Pavel se referă în vv. 9-11.

1. Dragostea adevărată nu este doar un sentiment, ea se dezvoltă, crește în cunoștință și pricepere. O dragoste bine informată și matură în cunoaștere este o iubire mai înțeleaptă, mai eficientă, mai bine motivată (v.9).

2. Dragostea are nevoie să distingă lucrurile de valoare de cele în care nu merită să te investești sau să le urmezi, v.10. Cine observă bine și urmează lucrurile importante în viață, va fi în stare să trăiască o viață curată, și să aștepte cu bucurie, cu îndrăzneală venirea lui Hristos. Este a doua oară când apare menționată venirea lui Hristos. Așadar, Hristos vrea să îl întâmpinăm cu credință, cu curăție și cu dragoste.

3. Dragostea adevărată este roditoare, aduce rezultate noi, bune. Ea nu este doar perseverentă, ea se dezvoltă. Pavel spune aici că dragostea aduce rodul neprihănirii sau al dreptății (adică un caracter credincios și sfânt, v. 11).

Așadar, Pavel se roagă pentru filipeni ca să crească mereu în credință și să fie mereu mai vrednici de slava și lauda lui Hristos, mai gata să îl primească pe Hristos la venirea sa pe nori. Acesta este un subiect foarte actual de rugăciune și pentru noi.

APLICAȚII:

Care sunt lucrurile pentru care se roagă Pavel pentru filipeni?

.....
 .....
 .....

Descrieți trăsăturile dragostei creștine în Filipeni 1.

.....
 .....
 .....

Care este titlul cu care se prezintă Pavel și Timotei la începutul scrisorii către filipeni? Ce înseamnă?

.....
 .....
 .....

Fil. 1:12-20, Îndemn la slujire, în mijlocul încercărilor

În continuarea rugăciunii sale, Pavel le explică filipenilor care este situația cu procesul său de la Roma. Prezentarea lui este o mare lecție pentru noi despre felul în care harul lui Dumnezeu ne ajută să fim biruitori chiar în situații foarte grele. Harul lui Dumnezeu lucrează în viața noastră și prin cei care ne sunt favorabili, și prin cei care sunt critici și acuzatori.

PROCESUL LUI PAVEL A AJUTAT EVANGHELIA

Când împrejurările sunt dificile, oare înseamnă că evanghelia pierde în mod automat? În niciun fel. De exemplu, în cazul lui Pavel, toată casa regală, toți cei din gărzile palatului, oamenii politici, au aflat de ce este el pus în lanțuri, adică pentru credința în Hristos (v. 13). Credința lui a devenit un subiect public în tot palatul. Așadar, a fost o ocazie bună pentru vestirea evangheliei. Persecuția sau încercările pot să devină, în mod neașteptat, un megafon pentru auzirea evangheliei.

ȘI CEI FAVORABILI ȘI CEI ACUZATORI CONTRIBUIE LA SUCCES

Cu ocazia procesului, mulți credincioși s-au simțit datori să intervină la întrebările puse împrejur și să explice ce anume crede Pavel și de ce este el acuzat (v. 14). Unii, într-adevăr, au fost motivați pozitiv în aceste prezentări, și au arătat și au explicat credința pe care o vestea Pavel.

Misterul este însă că au existat și alții – probabil necreștini, romani sau iudei, au explicat evanghelia așa cum o înțelegeau ei, ca pe un lucru de care să te ferești, pentru că ducea la subminarea imperiului roman (vv. 15-17). Ce ne facem însă, dacă acești „predicatori din invidie” erau creștini? Poate că ei spuneau că Pavel nu a înțeles bine evanghelia, și se ofereau ei să o explice așa cum trebuie. Pavel nu de oferă detalii în privința aceasta. Și nici nu se apucă să îi atace pe aceștia din urmă, care probabil că, într-un fel sau altul, îl vorbeau de rău pe Pavel. Cu siguranță, un creștin serios ar trebui să explice cu drag evanghelia, cu pasiune, nu din invidie și din duh de ceartă.

Uneori, când predicăm evanghelia, ne întâlnim și noi cu susținători și detractori. Nu ar trebui să fim descurajați. Important este că Hristos este vestit celor din jurul nostru. Duhul Sfânt are mijloace să-i convingă pe mulți, indiferent de cine și cum sunt

vestitorii, sau dacă sunt bine-intenționați sau răuvoitori. Să vestim cu încredere și cu pasiune evanghelia, așadar, pentru că Duhul Sfânt va lucra cu putere. Aceasta va fi o bucurie pentru noi și vom vedea că rugăciunile și vestirea sunt binecuvântate (v. 18-19). Să ne aducem aminte de greutățile creștinilor din țările islamice (Siria, Turcia, Liban, Irak, Afganistan, Etiopia, Sudan) sau din China, Coreea de Nord, India de nord, Bangladesh, precum și de cei condamnați la moarte pentru credință. Creștinii trebuie să se lupte pentru Hristos, în lume, nu să se lupte unii cu alții (W. Wiersbe).

DEDICAREA TOTALĂ A LUI PAVEL FAȚĂ DE VESTIREA EVANGHELIEI

Când apar reacții neobișnuite în predicare evangheliei, creștinul trebuie să își păstreze o încredere totală în Hristos (v. 19-20). Pavel își încheie aceste destăinuirii despre mersul evangheliei în Roma, arătând-și viziunea despre slujire. El știe că îi aparține în întregime Domnului, trup și suflet, și este gata să îl slujească și prin viață și prin moarte. Aceasta este o declarația foarte frumoasă. Pavel știe că nu va rămânea de rușine, nici în viață, nici în suferință, nici în moarte. Poate că este o bună rugăciune și pentru noi: „Hristos va fi proslăvit cu îndrăzneală în trupul meu, fie prin viața mea, fie prin moartea mea.”

APLICAȚII:

Cum a fost posibil ca evanghelia să progreseze în timp ce Pavel era judecat înaintea tronului lui Cezar?

.....
 .....
 .....

Poate Domnul să lucreze în așa fel încât și adversitatea să fie spre binele evangheliei?

.....
 .....
 .....

Cât de mare a fost dedicarea lui Pavel? Cât de mare este dedicarea noastră față de evanghelie?

.....
.....
.....

Fil. 1:21-30, Nădejdea apostolului și eliberarea din închisoare

Pavel se încrede în Domnul în mijlocul încercărilor și este sigur, cu tărie, că nu va fi dat de rușine. Pavel dorește să îl glorifice pe Hristos, indiferent că trăiește sau că este condamnat la moarte. În acest pasaj din epistolă, el ne declară viziunea sa despre slujire și despre vestirea evangheliei, despre viață și despre moarte.

VIZIUNEA VIEȚII ȘI CENTRALITATEA LUI HRISTOS

Cu această ocazie el formulează o declarație care poate reprezenta un motto adevărat pentru toți creștinii: „Căci pentru mine a trăi este Hristos, și a muri este un câștig. Dar, dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; și nu știu ce trebuie să aleg.” (v. 21-22).

Pavel vorbește aici despre două experiențe posibile, „a rămâne în trup” și „a se muta cu Hristos”, ceea ce arată că Pavel consideră trupul omenesc ca pe o îmbrăcăminte sau o locuință. Conform lui Pavel, cel inspirat de Duhul Sfânt, omul are suflet și duh, și poate sta în trupul acesta, sau poate pleca cu duhul său la Hristos, și acolo să aștepte ziua gloriei și a învierii. Limbajul rămânării sau a mutării, sau al dezbrăcării de trup, arată, că noi suntem ființe spirituale care au un trup, iar mântuirea înseamnă și viață spirituală – care începe acum, și viață nouă pentru trup, la înviere.

În final, este bine să observăm încredințarea personală a lui Pavel: el gândește pozitiv și nădăjduiește să fie eliberat și să îi vadă din nou pe cei din Filipi (v. 25-26), ca să se bucure împreună cu ei și să îl glorifice pe Hristos. Este o încredințare personală puternică – și chiar așa s-a întâmplat, căci Domnul îl ajuta să aibă această nădejde. Împlinirea ei, în final, și eliberarea lui Pavel, ne arată că Hristos este domn peste toată viața noastră, în orice încercare.

ÎNDEMN LA TĂRIE SUFLETEASCĂ ÎN SUFERINȚĂ

La sfârșitul capitolului întâi Pavel îi îndeamnă pe filipeni ca, indiferent ce se întâmplă cu el în acest proces al acuzării, din Roma, creștinii din Filipi să rămână tari. Desigur, vor exista intimidări, dar ei nu trebuie să se lase speriați (v. 29), ci să ducă o luptă perseverentă pentru credință și mărturie, așa cum face și Pavel (vv. 29-30). În asemenea prigoniri, Dumnezeu ne lasă să strângem dovezi despre cine suntem. Noi aducem dovezi despre

mântuirea noastră (că suntem credincioși), iar vrăjmașii credinței, vor oferi dovezi despre pierzania lor, și despre răutatea inimii lor necredincioase.

Harul pe care l-am primit, toți cei ce credem, este un har al credinței și al mântuirii, dar și un har al suferinței alături de Hristos și pentru Hristos.

APLICAȚII:

Cum privim noi valoarea vieții și morții? Dorim ca prin ambele să îi dăm glorie lui Hristos? Cum le privea Pavel?

.....
.....
.....

Cum credeți că se aștepta Pavel ca filipenii să se poarte într-un mod vrednic de Domnul (v.27)?

.....
.....
.....

Cum înțelegem v. 29, „Căci, cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El”. Cum poate fi pătimirea un har de la Hristos, pentru Hristos?

.....
.....
.....

Fil. 2:1-13, Modelul lui Hristos și ascultarea creștinului

Ascultarea noastră are un mare model în viața lui Hristos. Hristos, ca Fiu al lui Dumnezeu întrupat, ne arată cum trebuie să fie ascultarea creștină. Și noi trebuie să avem gândul lui Hristos, același gând și concepție despre ascultarea de Dumnezeu, cum a avut și Hristos.

ÎNDEMN LA UNITATE FRĂȚEASCĂ ÎN BISERICĂ

Mai întâi de toate, creștinii din Filipi, și cu ei și noi, sunt îndemnați la unitate. Care este înțelegerea biblică despre unitatea Bisericii? De unde să pornească unitatea: de la un lider local, de la o viziune locală sau internațională, de la o mărturisire de credință, de la un sentiment de loialitate sau frăție? Unitatea propusă de Pavel pornește de la îndemnul lui Hristos (v.1), de la lucrarea Duhului Sfânt, de la dragostea frățească și de la îndurarea iubitoare unii față de alții, în Biserică.

Cum ar trebui să se manifeste unitatea aceasta frățească, în Hristos? Răspunsul pe care îl dă Pavel este acesta: prin bucurie împărtășită, prin simțiri sau sentimente armonioase, prin gândire și planuri comune, asumate prin bună-înțelegere, în Biserică (v.2).

Unitatea nu este realizabilă fără smerenie, pentru că doar ea poate învinge tendința spre ceartă și dorința de glorie personală. Și totuși, în multe biserici, apare adesea o dorință ca o parte sau un clan să conducă celelalte părți sau familii, sau grupuri, cu mână forte, și decizii imparabile, pe bisericuțe care încep din comitetele bisericilor și se regăsesc în adunare. Beneficiile și rezultatele unității și armoniei frățești, biblice, trebuie să se vadă și la nivel personal și în comunitate.

ÎNDEMN LA SLUJIRE DUPĂ MODELUL LUI HRISTOS

Imnul despre ascultarea lui Hristos din 2:5-11 este unul din cele mai frumoase și mai profunde pasaje despre Hristos din Biblie. El apare aici, deodată, compus de Pavel sub inspirația Duhului Sfânt, ca să învățăm să îl ascultăm pe Dumnezeu cu perseverență, după modelul întrupării lui Hristos.

Modelul lui Hristos – sau „gândul lui”, cum zice pasajul, constă în următoarele fapte și direcții:

a. Deși avea chipul lui Dumnezeu (sau „forma” divină), Hristos nu a crezut că nu poate renunța la gloria cerului, pentru un timp, ca să ajungă la o glorie și mai mare și răscumpere omenirea și toată lumea, prin ascultare de Tatăl său. Prețul și calea slujirii eficiente este modestia și jertfa, ascultarea de Dumnezeu, prin care slujirea devine foarte maleabilă, gata să adopte obiectivele lui Dumnezeu și să fie eficientă (v.6). Isus nu a renunțat la natura sa divină, ci la existența sa în glorie dinainte de întrupare – pentru un timp, ca să devină om și să îl reprezinte bine pe Dumnezeu, și să își ofere viața sa ca preț pentru păcatele noastre..

b. Isus a acceptat să se dezbrace de gloria divină (*kenoză* – dezbrăcare de sine) și a luat chip (sau „formă”, cum zice textul grecesc, *morfos*) de om muritor și slab (adică, de „rob”) ca să ne salveze. A luat forma existenței noastre păcătoase (deși nu a preluat și păcătoșenia noastră), și s-a făcut *asemenea* nouă. În întruparea sa ca om, Isus s-a folosit de faptul că omul a fost creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, de la bun început, din Eden. În baza creației divine, Isus a devenit chiar om, din Fiu ceresc și etern, s-a născut și a luat un chip asemănător cu al nostru (v.7).

c. Hristos a preluat înfățișarea umană pe deplin, nu doar în aparență. El nu a preluat și caracterul nostru păcătos, dar umanitatea și trupul le-a preluat pe deplin. Romani 8:3-4 ne arată clar acest lucru. El este Dumnezeu adevărat și om adevărat. Ca om El a împlinit mântuirea noastră prin ascultare de perfectă de Dumnezeu, chiar dacă aceasta a însemnat să ajungă la jertfă și moarte pe cruce (v.8). Ascultarea aceasta a lui Hristos subînțelege și ascultarea Legii, ca să fie fără vină, și ascultarea de a se da pe Sine ca jertfă, pe cruce.

d. Conclucrarea aceasta deplină, această ascultare deplină de Dumnezeu Tatăl, ca om, a dus la mântuirea noastră și a fost răsplătită cu o înălțare fără egal. Hristos a primit un nume mai presus de orice nume din univers (v.9). Toți se închină lui (v.10), toți îl laudă pentru că El este Domnul suprem, Împăratul împăraților (v.11).

A urma modelul lui Isus, pentru creștini, înseamnă să fii ascultător cu iubire și jertfă, până la capăt, în lucrarea Domnului. Pavel numește această ascultare o ascultare „cu frică și cutremur” (v.12). Ea este posibilă printr-o mare resursă pe care Dumnezeu o pune la dispoziția noastră, conform v. 13, și anume faptul că „Dumnezeu este Acela care lucrează în voi și vă dă, după plăcerea Lui, și voința și înfăptuirea.” Adică, El ne dă „vrerea” și „înfăptuirea”, capacitatea de a voi și de a iniția, precum și puterea de a realiza și împlini. Cât de mare este acest ajutor divin! El ne dă și puterea de a avea inițiative bune, dar și puterea de a le duce la îndeplinire. El ne face să fim ca niște pomi buni care aduc roade bune, la timpul lor. Aceasta înseamnă, ca în Efeseni 2:8-10, să fim un popor al lui Dumnezeu, gata pentru fapte bune.

APLICAȚII:

Care a fost „gândul” lui Hristos în Filipeni 2?

.....
 .....
 .....

Cum putem urma modelul ascultării lui Hristos de Tatăl ceresc?

.....
 .....
 .....

Arătați resursele iubirii frățești, conform Filipeni 2:2-4.

.....
 .....
 .....

Fil. 2:14-24, Modelul slujirii lui Timotei

Seria de recomandări și îndemnuri date de Pavel continuă cu mai multe chemări la perseverență și bunăvoință în lucrare, și la sfințenie. În cadrul acestor îndemnuri, Pavel aduce vorba și despre colaboratorii săi Timotei și Epafrodit. Ei sunt prezentați ca adevărate modele de slujire pentru toți creștinii și Pavel își face timp să spună câteva lucruri despre fiecare.

STANDARDELE SLUJIRII CREȘTINE

Trăim într-o lume imperfectă și aproape orice am face, pot apărea lipsuri și nemulțumiri, fie față de oamenii implicați, fie față de decizii, de resurse, de folosirea oportunităților etc. Unele din exemplele cele mai clare le găsim în viața poporului evreu care a ieșit din Egipt și care a călătorit, în Exod, spre Canaan, și care cârtește mereu împotriva lui Moise și a Domnului.

De aceea, Pavel spune „faceți toate lucrurile fără cârtiri și fără șovăieli” (v.14). Participarea în slujirile bisericii, poate să scoată la iveală și nemulțumiri omenești, dar ele nu trebuie să afecteze misiunea bisericii. Să nu șovăim, adică să fim hotărâți, nu îndoielnici, și să nu ezităm în facerea binelui. Să nu cârtim, adică să nu ne lăsăm umpluți de nemulțumire și obiecții permanente, care ne împiedică să lucrăm spre bine și ne blochează slujirea. Acesta este un moment în care fiecare ne putem analiza participarea la viața bisericii, ca să vedem dacă nemulțumirile și defectele omenești ne împiedică să fim activi în vestirea și trăirea evangheliei, cu bucurie și dedicare.

Atunci, spune Pavel, vom fi sfinți și curați, și se va vedea că suntem copii ai lui Dumnezeu în lume, niște lumini în mijlocul oamenilor. Cine este credincios va ține sus Cuvântul vieții, adică Noul și Vechiul Testament, cuvintele profeților și cuvintele apostolilor, sursa învățaturii bune. Atunci, în ziua lui Hristos, ne vom lăuda alături de Pavel că am știut să trăim după valorile cerului (v.16). Această laudă este o bună evidențiere a perseverenței și valorilor, nu o laudă omenească, superficială.

Versetele 17-18, aduc în fața tuturor o mare temă a scrisorii către Filipeni: bucuria. Dacă ascultăm de Cuvântul vieții, ne vom bucura chiar dacă trecem prin încercări. Când Pavel vorbește despre faptul că poate ajunge să fie o „jertfă de băutură”, se referă la posibilul sfârșit al vieții lui, dacă era condamnat la moarte.

Jertfa de băutură însemna turnarea unui pahar de vin peste arderea de tot, ca simbol al vieții (al sângelui) care a fost jertfită. Totuși, așa cum știm, Domnul nu a lăsat ca Pavel să fie condamnat la moarte în acest proces și l-a izbăvit.

Pavel a trimis filipenilor doi colaboratori deosebiți ai săi, din Roma, ca să le aducă știri despre el și despre vestirea evangheliei. Exemplul acestor doi oameni credincioși este demn de urmat în multe privințe.

Modelul lui Timotei

Pavel se simte mulțumit în sufletul său (are o „inimă bună”, v.19), numai dacă are vești despre filipeni, și de aceea îl trimite la ei pe Timotei, ca om de legătură. Timotei înseamnă „cel ce îl onorează pe Dumnezeu” (*tymō* – a cinsti, *theos* – Dumnezeu). Timotei a fost, într-adevăr, un astfel de om.

Pavel îl descrie pe Timotei cu câteva cuvinte calde, foarte prietenoase: „Nu am pe nimeni care să-mi împărtășească simțirile ca el și să se îngrijească într-adevăr de starea voastră” (v.20). Iată, două trăsături importante ale slujitorului creștin: empatia deplină și caracterul ei practic. Lui Timotei îi pasă de filipeni, precum și de simțirile (sentimentele) lui Pavel și se îngrijește practic să le fie de folos amândurora.

Empatia practică a lui Timotei este una echilibrată. El poartă de grijă sieși și alor săi, dar nu lasă deloc pe planul doi „folosul lui Hristos”. În contrast cu el, mulți lucrători creștini, zice Pavel (sperăm că nu „toți”, cum zice v.21, ci că pronumele acesta este doar o hiperbolă...), fac exact invers: „ce-i drept, toți umblă după foloasele lor, și nu după ale lui Isus Hristos” (v.21). Desigur, afirmația aceasta reflectă o anumită tristețe a lui Pavel. Mulți ucenici se uită doar la beneficiile lor, la faima lor, la cariera lor și nu pun serios la inimă „folosul lui Hristos”, creșterea Bisericii. Se poate ca o majoritate de creștini, vasăzică „toți”, să se intereseze doar de progresul și avantajele ei, fără a acționa integral spre lauda Domnului.

Timotei nu este doar un om cu inimă și un creștin practic, ascultător de Hristos, dar este și plin de **zel**. Râvna lui este una probată în lucru, nu doar afirmată, este „o râvnă încercată, testată”. **Atașamentul** lui față de Pavel și față de evanghelie s-a asemănat cu atașamentul unui fiu care lucrează cu zel lângă tatăl său, în afacerea familiei. Dacă între lucrătorii creștini ai unei

biserici, sau între toți frații, ar exista asemenea legături, ca de la părinți la fii, în cadrul unei afaceri de familie care progresează prin efortul tuturor, bisericile ar merge evident mai bine.

Așadar, Pavel mai așteaptă puțin, să aibă mai multe vești despre procesul lui și este gata să îl trimită pe Timotei în cetatea Filipi. De asemenea, el speră pe față, să fie eliberat și să vină și el în persoană cu Timotei (v. 23-24).

APLICAȚII:

Cum pot cărtirea (nemulțumirea) și șovăiala (îndoiala, nesiguranța, ezitarea) să afecteze lucrarea creștină?

.....
.....
.....

Ce putem prelua din modelul slujirii lui Timotei?

.....
.....
.....

Fil. 2:25-30, Modelul slujirii lui Epafrodit

Împărtășirea gândurilor despre lucrarea din Roma, în timpul procesului, îl face pe Pavel să spună câteva cuvinte și despre colaboratorul său Epafrodit și despre slujirea lui. Filipenii îl cunoșteau bine, pentru că Epafrodit era chiar din cetatea Filipi, și fusese trimis chiar de ei să îl ajute pe Pavel.

Dacă Timotei era din Efes de loc și era colaborator de multă al lui Pavel, Epafrodit, era chiar din Filipi (v. 25-26). Așadar, nu doar Pavel trimitea ajutoare și lucrători în bisericile nou înființate, dar și aceste biserici trimiteau ajutoare pentru Pavel. Legătura aceasta misionară este foarte importantă.

IMPLICARE RESPONSABILĂ

Numele lui Epafrodit însemna „dedicat (zeiței) Afrodită”, și mai avea și înțelesul de „frumos”, „armonios”. Când s-a întors la Dumnezeu, în mod clar, Epafrodit a devenit un om dedicat lui Dumnezeu, și armonios sau frumos la suflet, de încredere, din cauza lui Hristos.

Epafrodit era un creștin harnic și inimos, gata să lucreze pentru Hristos. Ceea ce este remarcabil este că el a fost la datorie chiar și atunci când era bolnav. În suferințe, adesea ne retragem din lucrare, și poate că este bine, ca să ne putem îngriji medical. Există însă lucrări în care s-ar putea să fii, totuși, cel care poate coordona sau superviza cel mai bine acele acțiuni. Epafrodit a fost gata de această implicare la limită.

RECUNOȘTINȚĂ PENTRU ÎNDURAREA DOMNULUI

Pavel spune despre el că a fost chiar aproape de moarte în boala pe care a suferit-o, și socotea că Dumnezeu a avut milă de Epafrodit, dar și de Pavel, că nu l-a lăsat să moară. În felul acesta, Pavel se simte binecuvântat, pentru că nu a avut de suferit o intristare majoră, cum ar fi fost moartea lui Epafrodit. Aceasta înseamnă că el ajunsese să îl prețuiască în mod deosebit pe Epafrodit.

De multe ori, chiar în mijlocul unor persecuții sau încercări, Dumnezeu ne ferește de pierderi și mai mari, ca să nu fim intristați peste puterile noastre. Și, dacă și noi vedem o grijă asemănătoare a lui Dumnezeu pentru noi, în evenimentele vieții noastre, merită să ne oprim un pic și să îi mulțumim Domnului pentru toate binecuvântările sale.

În loc de întristare, Pavel spune că a primit o bucurie. În acest moment, Pavel revine la tema bucuriei în lucrare și chiar și în greutăți (v.29). Viața și slujirea creștină trebuie să fie caracterizată prin bucurie, bucurie că am fost mântuiți și bucurie că putem ajuta și pe alții să fie mântuiți, bucurie că putem trăi o viață nouă, spre slava lui Dumnezeu.

COMPLEMENTARITATEA SLUJIRILOR ȘI SLUJITORILOR

Observăm că Pavel are grijă de bucuria și mângăierea filipenilor. El își dă seama că ei se îngrijorau și de Pavel, dar și de Epafrodit. În mod deosebit, Pavel le spune să îl prețuiască pe acesta, pentru că era un om de mare jertfă. El folosește aici o expresie care mai apare în mod asemănător și în Coloseni 1:24-25: „Mă bucur acum în suferințele mele pentru voi; și în trupul meu împlinesc ce lipsește suferințelor lui Hristos, pentru trupul Lui, care este Biserica. 25. Slujitorul ei am fost făcut eu, după isprăvnicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi, ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu.”

Despre Epafrodit scrie așa: „Căci pentru lucrul lui Hristos a fost el aproape de moarte și și-a pus viața în joc, ca să împlinească ce lipsește slujbei voastre pentru mine.” Așadar, Epafrodit era o extensie a slujirii celor din Filipi față de Pavel. Iar Pavel – și în multe sensuri, și noi suntem ca el – era o extensie a suferințelor lui Hristos pentru Biserică, adică pentru Trupul lui Hristos.

Așa cum Hristos l-a luat în echipa sa apostolică pe Pavel și și-a extins prin el slujirea față de popoarele ne-evreiești, așa Epafrodit făcea o echipă bună cu cei din Filipi și a extins slujire lor față de Pavel. Unii slujeau acasă, în biserica locală, alții erau prinși în slujirea misionară din alte părți, așa cum era Epafrodit în Roma. Atunci când o biserică este în unitate, slujirile și slujitorii sunt prețuiți la fel de mult, indiferent unde se întâmplă, la ce distanță față de casă. Biserica știe că așa crește Împărăția lui Dumnezeu și nu face diferențe, ci se bucură de slujirea fiecărui prezbiter sau diacon în parte.

În final, observăm că până acum epistola a menționat patru exemple importante pentru slujirea creștină: modelul întrupării ascultătoare a lui Hristos, modelul misiunii lui Pavel, și modelele lui Timotei și Epafrodit. Ar trebui să revenim asupra lor, din când în când, ca să vedem cum le putem urma și noi, practic, în slujirea noastră, în viața de credință.

APLICAȚII:

Cum s-a putut vedea dedicarea în slujire a lui Epafrodit?

.....
.....
.....

În ce fel împlinea Epafrodit ce lipsea slujirii filipenilor față de Pavel?

.....
.....
.....

În ce fel Pavel a fost folosit de Isus în extinderea lucrării sale mesianice în lume?

.....
.....
.....

În ce fel și noi creștinii de astăzi contribuim la creșterea Împărăției lui Dumnezeu și la vestirea evangheliei?

.....
.....
.....

Fil. 3:1-14, Mărturia lui Pavel: o alergare nouă, reușită

În prima parte a capitolului 3, Pavel îi avertizează pe filipeni să se păzească de influența iudaizanților, pentru că aceștia încercau să îi convingă pe filipeni de nevoia tăierii împrejur. Pavel începe capitolul cu un îndemn clar la bucurie creștină (v.1), dar imediat trece la o avertizare serioasă, chiar caustică „păziți-vă de câinii aceia; păziți-vă de lucrătorii aceia răi; păziți-vă de scrijeliții aceia! (v.2). I-a numit „scrijelați” pe iudaizanți („tăiații aceia”, în grecește), pentru că s-a referit la tăierea împrejur, care, așa cum știm, nu înseamnă nimic pentru credința în Hristos. Adevărații aleși ai lui Dumnezeu sunt cei care cred în Hristos, cei care îl slujesc pe Dumnezeu prin Duhul Sfânt, nu prin Lege, și care se laudă în jertfa și învierea lui Hristos (v.3). Avertizările de atunci au importanță și astăzi. Și astăzi sunt creștini care vor să țină Legea de pe Sinai, măcar în parte (sabat, regim alimentar, azimi de Paști etc.).

Creștinii nu își pun nădejdea în performanțe trupești și pământești (circumcizie, regim alimentar, anumite sărbători sau calendare), ci în credință și ascultare de Domnul. Ca exemplu de luat în seamă, Pavel își menționează apoi propria lui experiență de viață.

BIOGRAFIA ȘI MERITELE LUI PAVEL, CA IUDEU

Așadar, să învățăm din biografia lui Pavel. Cât de mult te poți încrede în valorile primite la naștere, prin tradiție, prin etnie, prin avere? Poate că, într-adevăr, toate reprezintă un mare câștig, dar în comparație cu mântuirea adusă de Hristos, chiar și ele pălesc în strălucire. Dacă cineva ar putea face caz de valorile moștenite și noblețea neamului său, sau de cultura sa, Pavel se consideră un bun exemplu de astfel de om. El ne oferă câteva exemple și măsuri ale iudaismului său strămoșesc, pur și avansat.

1. Originea și participarea la legământul de pe Sinai. Pavel este evreu „de evreu” (așa cum le place și românilor să spună că sunt „români verzi”, sau „români adevărați”), este beniamit de neam (la fel ca regele Saul și Ionatan, din VT, adică iudeu „de iudeu”), și este circumcis conform legii lui Moise, în a opta zi de la naștere.

2. Zelul față de Legea de pe Sinai. În ce privește zelul față de lege, Pavel arată că este fariseu. Grupul fariseilor era un grup

spiritualist, de tip evanghelic, care dorea sfințenia personală și păzirea strictă a Legii, și se opunea prin definiție conducerii rigide și fără spirit profetic, a preoților saducheii. Fariseii au apărut în perioada intertestamentară, prin anii 350 îH, ca naționaliști entuziaști care doreau din toată inima întoarcere la Lege și ascultarea de Lege. Ei credeau nu doar în cărțile lui Moise, ci și în cărțile profeților, în învierea morților și în existența îngerilor, ca ființe spirituale cerești. Acest „protestantism” iudeu, era însă foarte naționalist și strict. Pavel spune că, în această privință, el a fost un prigonitor ireductibil și declarat al Bisericii și al Căii lui Isus, pentru că îi ducea pe oameni spre credință, nu spre Lege. În același timp, spune Pavel, dorința lui de a păzi Legea, în toate detaliile ei, era maximă: în ce privește păzirea Legii, a fost un păzitor perfect – atât cât poate se spune despre un om că va reuși să țină Legea. A fost foarte atent, foarte scrupulos, foarte detaliat. Pavel spune că în ce privește ținerea tradițiilor și preceptelor Legii mozaice, el era „fără prihană” (v.6).

Așa cum arată în Romani, Pavel este convins – iar înainte de convertire era și mai convins, că iudeii au o anumită întâietate spirituală foarte importantă: „Care este deci întâietatea iudeului sau care este folosul tăierii împrejur? Oricum, sunt mari. Și, mai întâi de toate, prin faptul că lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu. Și ce are a face dacă unii n-au crezut? Necredința lor va nimici ea credințioșia lui Dumnezeu?” (Rom. 3:1-3).

VALORILE CREDINȚEI ÎN HRISTOS, ÎN VIAȚA LUI PAVEL

Pavel fusese mândru cu descendența sa iudaică și cu valorile înalte ale Legii pe care le-a păzit cu strictețe, energic, ca tânăr. Și totuși, atitudinea i s-a schimbat după întâlnirea cu Hristos. Să vedem în ce privințe.

1. *Mai întâi, câștigurile tradiției omenesti sunt o mare pierdere*, în comparație cu Hristos (v.7). Această evaluare nu a fost una care aparține doar entuziasmului de început al creștinului. Pavel spune că în timp, evaluarea a rămas aceeași: toate sunt „o pierdere”, în comparație cu valoarea cunoașterii lui Hristos, Domnul. Mai mult, Pavel a preferat să le piardă pe toate și toate sunt „gunoi” (sau „bălegar”), pentru el, în comparație cu marele câștig de a-l avea pe Hristos (v.8).

2. *Hristos este un mare tezaur, pentru cel credincios (v.9-11).* El aduce neprihănirea adevărată, cea veșnică, nu cea umană, recunoscută de Lege, care ținea de la jertfă la jertfă, și era reînnoită în fiecare an. Este neprihănirea credinței în Hristos, o neprihănire dată prin har de Dumnezeu. Este o neprihănire care aduce cunoașterea de Hristos, promisiunea vieții veșnice – prin puterea învierii lui Hristos, și prin primirea efectelor morții ispășitoare a lui Isus, căci prin credință în Hristos noi ne identificăm cu Isus în moartea sa și în suferințele sale, precum și în învierea sa.

3. *Viața de credință este ca o alergare.* De aceea, drumul până la atingerea țintei mai durează. Pavel îndrăgește sportul și privim atenți la felul în care el descrie alergarea credinței (v. 12-14). El încă se află în această alergare (este o alergare continuă), el păstrează mereu direcția „înainte”, consideră că participarea la alergare este asigurată de Hristos (care „l-a apucat” deja) și că aleargă perseverent în credință până și el va apuca premiul alergării credinței (adică învierea, moștenirea cerească a lui Dumnezeu în Hristos), și că se concentrează deplin pe ținta urmărită – fără a se lăsa influențat de trecut (adică de eșecurile din trecut).

Răspunsul lui Pavel rămâne foarte valabil și pentru noi. Câștigul cunoașterii lui Hristos depășește câștigurile de a fi dintr-o familie bună, dintr-un neam nobil, dintr-un popor viteaz și educat etc. Alergăm pentru că Hristos ne-a pus și ne menține în cursa vieții, alergăm cu ochii țintă la premiul mântuirii și răsplătirii cerești. Dedicarea noastră este completă, privim doar înainte. Aici apare un sfat psihologic foarte bun: să nu ne lăsăm doborâți de eșecurile din trecut, cu care Satana ne va face reproșuri mereu, ci să privim înainte și să alergăm cu perseverență cu gândul la darurile și harul lui Hristos.

APLICAȚII:

Care erau învățăturile iudaizanților? Se mai întâlnesc și astăzi?

.....

.....

.....

Ce beneficii din naștere au oamenii astăzi și îi pot ajuta să fie mândri cu ele? Cum și de ce este mai mare valoarea mântuirii lui Hristos față de aceste beneficii?

.....
.....
.....

De ce viața de credință se poate asemăna cu o alergare?

.....
.....
.....

Ce modele de alergare sau investiție a vieții au oamenii astăzi în societate? Cum se compară ele cu modelul creștin?

.....
.....
.....

Fil. 3:15-21, Mărturia filipenilor: identitatea cerească

Alergarea lui Pavel în cursa credinței a fost descrisă în pasajul din 3:12-14. Pavel continuă însă să îi îndemne ca acest gând al dedicării să îi însuflețească pe toți cei din Filipi. El admite că poate nu toți au ajuns la această concluzie, dar în toate privințele în care sunt de acord, să alerge cu perseverență în alergarea credinței. Iar dacă în unele privințe nu au ajuns la aceeași concluzie, Pavel are o rugăciune foarte potrivită și dă dovadă și de răbdare: „Dumnezeu vă va lumina și în această privință” (v. 15). Uneori, răbdarea și rugăciunea s-ar putea să fie și pentru noi soluții bune în dezbateri cu păreri diferite, deși știm, bineînțeles că avem dreptate și că nu noi, ci ceilalți trebuie să fie luminați de Dumnezeu.

APLICAREA EXEMPLULUI LUI PAVEL: IMITAREA LUI PAVEL

Primul sfat major, chiar o poruncă de la Pavel, apare în Filipeni 3:17, „Urmați-mă pe mine, fraților, și uitați-vă bine la cei ce se poartă după pilda pe care o aveți în noi.”. În limba greacă, versetul ne invită să îl urmăm pe Pavel prin imitație și să facem acest lucru împreună, ca Biserică: „deveniți împreună imitatorii mei, fraților” și „priviți bine la cei ce se poartă după tiparul nostru” (al apostolilor).

De ce este supărat Pavel? Pentru că, așa cum arată în v. 18, sunt mulți cei ce se poartă ca dușmani ai crucii lui Hristos. Astfel, avem aici două modele mari de viață: să trăim pentru stomac, pentru poftă și pentru câștiguri pământești – sau să alergăm cu perseverență spre ținta moștenirii cerești. Pentru primul model de viață, care este al păgânilor, sfârșitul este distrugerea, dar pentru cei din alergarea credinței, sfârșitul este dobândirea gloriei veșnice, la înviere, când Hristos va reveni. Noi avem deja cetățenia cerului, și perseverăm în vestirea și trăirea evangheliei, până când, la venirea lui Hristos, vom experimenta învierea și vom primi răsplătirile veșnice.

Așadar, în lume există două feluri de sportivi: de cursă scurtă și de cursă lungă. Primii investesc doar în trup și doar în prezent, și sunt cei ce nu cred în Hristos. Ceilalți, aleargă în cursa credinței, o cursă de termen lung care ține cât viața și apoi se continuă în veșnicie, și au ca final învierea și moștenirea veșnică. Puterea lui

Dumnezeu este colosală, El își supune toate lucrurile, toate entitățile, toate ființele, toate universurile create sunt sub stăpânirea lui.

Desigur, comparația aceasta ne lasă o temă de contemplat. Ce „sport” dorim să practicăm: sportul împlinirii aici și acum, în acest trup, sau scopul împlinirii și gloriei eterne, într-un trup înviat? Păgânii au un trup care îi domină și pentru care trăiesc fără etică, fără scrupule, iar noi avem o credință și un Domn înviat, și lucrăm, acționăm, alergăm cu încredere până în ziua învierii. Ce model de viața te-a „prins”? Ce fel de disciplină sportivă folosești în viață, în alergarea faptelor tale?

Cetățenia cerească: încurajarea și identitate

Ca parte din încurajarea la o viață nouă, Pavel îi ajută pe filipeni să înțeleagă importanța apartenenței la cer, la mântuire. El spune în v. 20 că „cetățenia noastră este în ceruri (sau: aparține cerurilor)”. Este foarte posibil să aibă în minte Ierusalimul ceresc și faptul că deja aparținem „cerurilor noi și pământului nou” pe Dumnezeu le va crea la revenirea lui Hristos. Creștinul trăiește pe pământ dar nu este parte integrantă din sistemele de guvernare ale lumii. Cetățenia noastră este în ceruri. Filipenii erau mândrii că primiseră dreptul de a fi toți cetățeni romani. Pavel se folosește de acest lucru ca să le spună că această apartenență la ceruri, la mântuire, este o cetățenie și mai importantă. Aparținem deja lumii cerești, și din această lume va veni și Hristos, la a doua sa venire. Aici este vorba și de încredere și de siguranța mântuirii. Așadar, știm că cetățenia noastră este în ceruri.

Măreția nădejzii creștine și a mântuirii, este că așteptăm și preschimbarea trupului nostru fizic, prin înviere. Învierea va fi operată de puterea creatoare supremă a lui Hristos, față de care toate lucrurile sunt supuse (v.21).

Faptul că filipenii au înțeles acest caracter veșnic, ceresc, al alergării lor, al vieții lor de creștini, ne dă și nouă o încurajare și un model foarte important.

APLICAȚII:

Cum putem deveni „imitatori împreună” ai lui Pavel? Ce înseamna acest lucru pentru filipeni și ce înseamnă astăzi?

.....
.....
.....

Ce modele de alergare sau investiție a vieții au oamenii astăzi în societate? Cum se compară ele cu modelul creștin?

.....
.....
.....

Ce trebuie să facem atunci când într-o discuție sau un program există părereri diferite, în Biserică? Ce a făcut Pavel în Filipeni 3?

.....
.....
.....

Fil. 4:1-9, Bucuria care vine din slujirea în echipă

Filipenii sunt numiți aici „cununa” și „bucuria” lui Pavel, iar apostolul îi îndeamnă să fie și ei plini de bucurie în slujirea lor, în Domnul, în așa fel încât toți oamenii să le cunoască blândețea și dedicarea. În acest context se poate vorbi că există o bucurie care vine din slujirea Domnului și din slujirea în echipă, cu frăție și iubire creștină.

BUCURIA VINE DIN PĂSTRAREA UNITĂȚII ȘI DIN SPRIJINUL FRĂȚESC

Primul sfat al lui Pavel pentru filipeni este să „stea tari în Domnul” (sau „stați necintinți în Domnul”), care mai apare și în 1 Tes. 3:8). Asta înseamnă să stea în picioare, stabili, în credință și în atitudine, în credință, în viața de mărturie sfântă, în fața greutăților. Puțin timp mai înainte, în Filipeni 1:27, Pavel le-a spus „stați tari în unitatea Duhului”. De fapt, Pavel mai folosește și expresia „stați tari în credință”, care apare în 1Corinteni 16:13, un sfat completat și de alte îndemnuri, acolo: „fiți oameni, întăriți-vă”. Sunt multe lucruri în viață care te pot afecta, dezamăgi, sau te pot intimida. A sta tare în Domnul, sau a sta neclintit în Domnul înseamnă să fii matur și stabil în credința lui Hristos.

Apoi, în mod deosebit, Pavel îndeamnă pe trei frați și surori să lucreze în unitate în misiune și în Biserică: pe Evodia (numele ei înseamnă „cale bună”), pe Syntyche (care înseamnă „destin împărtășit”), și pe tovarășul de lucru, Syzygos (care se traduce „tovarăș de jug”). Se poate ca numele lor să aibă o semnificație aparte, dar dincolo de astfel de detalii, este bine să privim la îndemnul principal.

Pe femei le sfătuiește să aibă același gând în slujirea Domnului, iar pe tovarășul de misiune, Syzygos, îl roagă să le sprijine și să le ajute cât poate mai mult, pentru că ele au lucrat umăr la umăr în misiune, alături de Pavel. Așadar, și surorile și frații din Filipi sunt implicați în misiune și în slujire. Pavel are două afirmații importante aici: ca toți să aibă stabilitate, tărie și unitate în lucrare și să slujească având în vedere un adevăr mareș, că „numele lor sunt scrise în Cartea vieții” (v.3). Motivația siguranței mântuirii și a vieții veșnice este o mare comoară pentru noi, o mare încurajare la o viață sfântă.

RESURSELE SLUJIRII: BUCURIA, BLÂNDEȚEA, MULȚUMIREA, PACEA

Slujirea bună în Biserică are parte și de alte resurse: bucuria (încrederea în Domnul), blândețea („ferice de cei blânzi”, a spus Hristos), rugăciunea și recunoștința (mulțumirea), și pacea lui Dumnezeu, care ne poate păzi sentimentele și gândurile (v.4-7). Paza minții este foarte importantă, mai ales în timpuri de nesiguranță sau conflicte. Pacea lui Dumnezeu ne poate păzi mintea și îi poate da liniște și încredere. O minte liniștită dă sănătate și limpezime întregului trup.

GHIDUL INIȚIATIVELOR BUNE ALE CREȘTINULUI

Unul din cele mai inspirative versete din Filipeni este 4:8. Este versetul inițiativelor bune în viața creștinului. Poate că uneori ne întrebăm: ce standarde să avem, ce obiective să urmărim, ce ne spune Cuvântul lui Dumnezeu să facem? Și ne așteptăm să găsim direcții foarte clare. Pe lângă versete cu porunci clare, în întregul Bibliei, aici în Filipeni 4:8 găsim câteva orientări generale foarte prețioase, care ne solicită să gândim, să ne rugăm și să ne fixăm ținte sau țeluri de calitate înaltă.

Așadar, ce să facem? Să urmărim „tot ce este adevărat, tot ce are semnificație și merită făcut, tot ce este drept, tot ce este pur, tot merită iubit, tot ce este vorbit de bine, tot ce este curat, orice virtute, și orice este de lăudat, la acestea să vă gândiți!” Iată un program foarte bun. Este un adevărat exercițiu de respirație spirituală într-o lume îmbâcsită de interese meschine, de mercantilism, de poftă neîmplinite – sau poftă firești împlinite până la saturație. O invitație directă la a urmări tot ce are de valoare. Aici este loc de multă analiză personală, de inițiativă, de dialog cu societatea din jur. Gândește-te ce ocazii există în viața ta, în care poți acționa potrivit îndemnului din 4:8. Ai identificat vreun astfel de obiectiv sau vreo astfel de acțiune, care corespunde cu aceste direcții din Filipeni?

A doua sursă de îndemnuri pentru viață este chiar viața lui Pavel însuși. Foarte direct, Pavel le scrie să pună în practică tot „ce ați învățat, ce ați primit și auzit de la mine și ce ați văzut în mine” (v.9). Așadar, iată cele două surse de inițiative pe care ni le transmite Biblia:

- a. orice merită făcut și are standarde înalte, bune (să ne punem mintea la lucru, deci)

b. tot ce vedem că apostolii ne învață și se observă în exemplul vieții lor (sau profeții din VT, oamenii lui Dumnezeu din Biblie, în general).

Prima ne inspiră când nu avem exemple clare în Scriptură, a doua ne călăuzește – sau ne ghidează, când avem exemple clare în Scriptură.

APLICAȚII:

Ce înseamnă „să stați tari în Domnul”?

.....
 .....
 .....

Cum ar trebuie să își arate slujitorii din Biserică și frații unitatea spirituală și de acțiune conform Filipeni 4?

.....
 .....
 .....

Ce principii trebuie urmate în viață, atunci când Scriptura nu ne dă o poruncă sau un îndemn clar și explicit?

.....
 .....
 .....

Explicați cum se oferă Pavel exemplu pe sine, pentru Biserică, în ce privințe

.....
 .....
 .....

Fil. 4:10-23, Ajutorul frătesc și dărnicia creștină

În încheiere, Pavel dezvăluie unul din motivele importante ale scrierii epistolei sale, anume, faptul că filipenii au fost binevoitori și darnici față de el, iar el a dorit să le mulțumească. Ei l-au ajutat mult în lipsurile întemnițării. Voiseră de mult să îi vină în ajutor, și cu prilejul acesta au intervenit, într-adevăr, într-un mod excelent.

Două lucruri sunt foarte dificile în viața creștină, unul este să fii generos și să îi ajuți pe alții, pe frații în nevoie, cu noblețe și sensibilitate sufletească. Al doilea este să știi să primești un ajutor, cu când ți se oferă, cu echilibru sufletesc și cu recunoștință, și încredere în Domnul, cu demnitate, cu eleganță și cu modestie. Aceste două lucruri le găsim subliniate bine aici și cu delicatețe.

MULȚUMIRI PENTRU DĂRNICIE

Mai întâi, cine a primit un ajutor, trebuie să știe să comunice cu binefăcătorul său, și să își prezinte cu claritate bucuria și mulțumirea pentru cele primite. De asemenea și viziunea de lucru, anume încrederea pe care ne-o punem în continuare în Domnul, și claritatea chemării și a viziunii, în ceea ce facem. Așa face Pavel în v. 10.

Apoi, lucrătorul creștin trebuie să își dezvolte o capacitate mărită pentru a-și vedea de misiune cu dăruire și continuitate, și atunci când este ajutat, și atunci când nu primește ajutoare speciale. Avem nevoie de o atitudine echilibrată față de venituri și nevoi. Astfel, Pavel spune că el s-a obișnuit să fie mulțumit cu starea în care se află (v.11). El ne confruntă cu o constatare curajoasă care ne pune să reflectăm atenți: „Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă.” (v.12). Această constatare o completează prin alte două declarații importante: „Pot totul în Hristos care mă întărește” (v.13) și „bine ați făcut, totuși, că ați luat parte la strâmtorarea mea” (v.14).

Prima declarație are o anumită deschidere spre generalizări: putem totul prin prezența și ajutorul lui Hristos, indiferent de ceea ce se întâmplă în jur. Și, totuși, contextul specific al Scripturii, în Filipeni, este acela al nevoilor materiale, al supraviețuirii prin dificultăți. Oare putem totul în Hristos, și în alte privințe, când avem nevoie de răbdare, de înțelepciune, de iertare, de

perseverență, de autocontrol etc? Nădăjduim că da. În final, observăm sinceritatea lui Pavel: „bine ați făcut că ați luat parte la strâmtorarea mea”.

Mulțumirea lui Pavel este exprimată în termeni clari. El recunoaște că această inițiativă nu a mai fost luată și de alte biserici, și că tot filipenii au fost cei care i-au trimis ajutoare și pe când era în Tesalonic (v. 15-16). Iată, deci că biserica din Filipi își făcuse un bun obicei din a fi atentă și generoasă cu misionarii și pastorii, cu apostolii. Modelul acestei biserici trebuie neapărat notat și imitat și de noi.

În ultimul rând, Pavel descrie în cuvinte atente teologia dărnicii. Pastorii și misionarii nu trebuie să râvnească la avutul altora, dar trebuie să încurajeze ca frații să își folosească surplusul (câștigul care prisosește, v. 17), și să îl investească în lucrarea lui Dumnezeu. Pavel spune un mare adevăr aici: „Nu că umblu după daruri. Dimpotrivă, umblu după câștigul care prisosește în folosul vostru.” Câștigul investit în lucrarea lui Dumnezeu este de fapt o investiție și în folosul nostru: când Împărăția lui Dumnezeu crește, toți ne bucurăm, avem de câștigat, iar Domnul ne binecuvânta cu mărinimie.

În final, Pavel mulțumește în termeni clari, iarăși, pentru ajutorul primit de la filipeni, prin Epafrodit. El numește acest ajutor o jertfă de miros plăcut, bine primită de Dumnezeu (v. 18).

SALUTĂRILE FINALE

Ultimele urări din încheierea scrisorii sunt nespuse de prețioase. Versetul 19 este un binecunoscut și foarte folosit salut creștin: „Dumnezeul meu să îngrijească de toate trebuințele voastre, după bogăția Sa, în slavă, în Isus Hristos.” Am putea să ne binecuvântăm unii pe alții cu acest verset întotdeauna. Ne încredem noi în Dumnezeu că poate face asemenea lucruri și că le poate face chiar prin acțiunile noastre?

După doxologia din v. 20 („a lui Dumnezeu și Tatăl nostru să fie slava în vecii vecilor! Amin.”), Pavel revine cu un post-scriptum: „21. Spuneți sănătate fiecărui sfânt în Hristos Isus. Frații care sunt cu mine vă trimit sănătate. 22. Toți sfinții vă trimit sănătate, mai ales cei din casa cezarului.” A ne ura „sănătate!” unii altora este un obicei foarte bun pentru creștini, de sărbători și întotdeauna. Observăm, însă un amănunt subtil și foarte prețios: tot „sănătate” le urau și creștinii din casa regală a Cezarului!

Așadar, unii din romanii din palatul lui Cezar, din familia regală, deveniseră deja creștini. Ce putem spune în final, decât să repetăm împreună cu Pavel „harul Domnului Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.” (v.23).

În concluzie, colaborarea frățească în domeniul carității, al ajutorării este foarte prețioasă și aduce mari bucurii. Domnul va binecuvânta Biserica care se îngrijește de lucrătorii ei, iar o Biserică matură va prețui colaborarea aceasta și se va implica în ea cu bucurie, și va vedea cum crește Împărăția lui Dumnezeu, chiar sub ochii lor.

APLICAȚII:

Enumerați principiile pe care trebuie să le urmeze o Biserică darnică, în conformitate cu Filipeni 4.

.....

.....

.....

Cum trebuie slujitorii Bisericilor să își formuleze îndemnul la dărnicie către membrii Bisericii, conform lui Pavel?

.....

.....

.....

De ce a dăruii și a primi un ajutor pot fi acțiuni dificile? Cum trebuie să ne purtăm?

.....

.....

.....

Care trebuie să fie răspunsul celui ce primește o donație sau un ajutor pentru lucrare?

.....

.....

.....

Cum se înțelege afirmația „pot totul în Hristos care mă întărește”?

.....
.....
.....

Ce adevăr evanghelistic prețios ne arată urările de sănătate de la sfârșitul epistolei către filipeni?

.....
.....
.....

Credeți că putem folosi urarea din Filipeni 4:19 și astăzi, în biserici? De ce și în ce situații? Reprezintă ea o formă de evanghelie a prosperității?

.....
.....
.....